

OVER HET CONCEPT 'PERSONA' IN PERFORMANCE

—
Philip Auslander

Philip Auslander kijkt terug op zijn gebruik van het concept 'persona' in zijn eigen geschreven werk over theater, performancekunst, muziek en postmoderne cultuur. Aanvankelijk was het een manier om over de complexe aanwezigheidsvormen van acteurs in niet-traditionele acteerstijlen te schrijven, later gebruikte Auslander de term persona ook als zijn voornaamste middel om het optreden van musici te beschrijven. Tegelijkertijd gebruikte hij het concept ook om te beschrijven hoe performancekunstenaars omgaan met een van media doordrongen, postmoderne cultuur, en hun mobiliteit daarbinnen. Auslander recapituleert een aantal van deze thema's middels een bespreking van Lady Gaga, en besluit met een definitie van persona.

136

ABSTRACTS

ON THE CONCEPT OF PERSONA IN PERFORMANCE

—
Philip Auslander

Philip Auslander surveys the ways he has used the concept of persona to discuss his own work that engages the fields of theatre, performance art, music, and postmodern culture. Initially a means of describing the complexities of the actor's presence in non-traditional styles of acting, the term persona went on to serve Auslander as his primary way of describing musicians in performance. Along the way, Auslander also used the concept to discuss the engagement of performance artists with a mediatised, postmodern culture and their mobility within that culture. He recapitulates a number of these themes through a discussion of Lady Gaga, and concludes by advancing a definition of persona.

IN NAAM DER AUTHENTICITEIT

Imagomanagement in de outsiderkunst

—
Jos ten Berge

Het scenario van de kunstenaar die in zijn eigen tijd niet begrepen wordt en als buitenstaander door het leven moet is een moderne *Grundlegende* (ook wel het 'Van Gogh-syndroom' genoemd). Een variant hierop is het scenario van de 'outsiderkunstenaar'. Om geëvalueerd te worden als 'outsider' mag niet blijken dat deze zich al te bewust is van zijn imago (als kunstenaar of als buitenstaander), waarbij naïviteit een vereiste is en sociale mobiliteit ongewenst. Het belang van het 'aura van authenticiteit' van de kunstenaar binnen de hedendaagse kunstwereld, zorgt ervoor dat juist binnen de outsiderkunst het imago en persona van deze kunstenaars gekunsteld en gemanipuleerd kunnen zijn. Ten Berge onderscheidt verschillende scenario's binnen het 'imago-management' bij outsiderkunst: de uitgevoerde biografie, waarbij een kunstenaar zelf zijn naïviteit aandikt, en de opgelegde biografie, waarbij bepaalde eigenschappen worden gemanipuleerd en toegekend aan de kunstenaar, met name uit financiële overwegingen. Dat outsiderkunst een lucratieve markt is geworden blijkt uit het meest schrijnende voorbeeld waarbij psychiatrische patiënten gedwongen worden om kunst te vervaardigen.

137

IN THE NAME OF AUTHENTICITY

Image management in outsider art

—
Jos ten Berge

The idea of the artist misunderstood in his own time and living life as an outsider is a modern *Grundlegende* (also referred to as 'Van Gogh syndrome'). A variation of this is the concept of the 'outsider artist'. To be classified as an 'outsider', one cannot seem to be too aware of his or her image (as an artist or an outsider). Naivety is a requirement and social mobility is undesirable. The importance of the 'aura of authenticity' of the artist within the contemporary art world ensures that, especially within outsider art, the image and persona of these artists can be contrived and manipulated. Ten Berge identifies different scenarios of 'image management' in outsider art: the enacted biography, in which the artist himself exaggerates his naivety, and the imposed biography, in which certain characteristics can be manipulated and attributed to the artist, particularly for financial reasons. The profitability of outsider art is further evidenced in the poignant example in which psychiatric patients are forced to produce art.

EEN SCHIJNBAAR PERFECTE OVERLEVINGSSTRATEGIE

De persona in het literaire oeuvre van Arnon Grunberg

—
Laurens Ham

In dit artikel bespreekt Laurens Ham de literaire persona door middel van een analyse van Marek van der Jagt, een heteroniem (of fictieve auteurspersona) van de hedendaagse Nederlandse schrijver Arnon Grunberg. Het complexe spel met fictie en realiteit door Van der Jagt en Grunberg wordt geïnterpreteerd aan de hand van posturetheorie, een theoretische methode ontwikkeld door Jérôme Meizoz die het mogelijk maakt te analyseren hoe een auteur zichzelf positioneert in het literaire veld. In dit artikel pleit Ham ervoor de strategische functie van persona in het oeuvre van Grunberg breed op te vatten door zowel ideologische als politieke en commerciële strategieën te overwegen.

138

A SEEMINGLY PERFECT STRATEGY FOR SURVIVAL

The Persona in the Literary Work of Arnon Grunberg

—
Laurens Ham

This article discusses the literary persona by analysing the case of Marek van der Jagt, a heteronym (fictional authorial persona) of the contemporary Dutch writer Arnon Grunberg. The complex interplay between fiction and reality enacted by Van der Jagt and Grunberg is interpreted with the help of posture theory, a theoretical framework developed by Jérôme Meizoz, which is used to consider how an author positions him or herself in the literary field. The article advocates the necessity of interpreting the strategic function of personae in Grunberg's oeuvre in a broad sense, considering ideological, political, and commercial strategies.

DE BELICHAMING VAN HET PANEL

De V-Girls' *Academia in the Alps:* *In Search of the Swiss Mis(s) (1988–92)*

—
Sven Lütticken

De V-Girls (1986–1996) was een feministische onderzoeks- en performancegroep die samen een collectieve persona opvoerden. Sven Lütticken beschrijft hoe de V-Girls hun identiteiten fictionaliseerden en daarmee in hun geënceneerde paneldiscussies de spanning tastbaar maakten tussen collectiviteit en individualiteit, zelfbewuste 'branding' en labeling, tussen paradigmatische rollen en uniciteit. De sterk aangezette intersubjectiviteit wordt besproken als een satire op het competitieve en precaire sociale klimaat van de kenniseconomieën van academia en hedendaagse kunst. Een ingekorte versie van het tot op heden nooit gepubliceerde script van de 'paneldiscussie' *Academia in the Alps: In Search of the Little Swiss Mis(s) (1988–92)* volgt op Lüttickens introductie.

139

PERSONIFYING THE PANEL

The V-Girls' *Academia in the Alps:* *In Search of the Swiss Mis(s) (1988–92)*

—
Sven Lütticken

As a feminist study and performance group, the V-Girls (1986–1996) posed as a collective persona. Sven Lütticken describes how the V-Girls, in their scripted panel discussions, fictionalised their identities to emphasise tensions between collectivity and individuality, self-conscious 'branding' and labelling, paradigmatic roles and inimitability. Their intersubjectivity is treated as a satire of the competitive and precarious social climate of the knowledge economies of academia and contemporary art. An extract of the afore-unpublished script of the 'panel discussion', *Academia in the Alps: In Search of the Little Swiss Mis(s) (1988–92)* follows Lütticken's introduction.

AIDA MAKOTO, HET MORI ART MUSEUM OF ART, EN HET SPEKTAKEL VAN EEN COLLECTIEVE PATHOLOGIE

—
Sarah Walsh

Dit artikel evalueert de tentoonstelling *Aida Makoto: Tensai de gomen nasai / Monument for Nothing*, die in 2012–2013 gepresenteerd werd door het Mori Art Museum. Meer specifiek beschrijft het artikel hoe Aida door het Mori Art Museum werd neergezet als de heroïsche kroniekschrijver én het slachtoffer van de vermeende sociale misstanden die de hedendaagse Japanse samenleving zouden teisteren. Daarbij werden de ‘agressief lokale’ onderwerpen van de kunstenaar (schoolmeisjes, *salarymen*, ontlasting, etc.) ingezet als argument voor collectieve chaos. Door de retoriek van de tentoonstellingspublicaties en evenementen te analyseren toont Walsh het doel van de overdreven lof voor Aida van het museum, en het impliciet gecreëerde contrast tussen Aida en zijn tijdgenoot, Murakami Takashi. Ze argumenteert dat het museum Aida’s gebrek aan succes in het buitenland aangreep om hem te positioneren als een kunstenaar wiens specifiek ‘Japanse’ karakter zijn werk ongrijpbaar maakt voor een buitenlands publiek — een opzettelijk en impliciet onflatteus contrast met Murakami. Ten slotte bespreekt Walsh hoe deze concurrerende personae door het museum werden ingezet om het museum zelf te presenteren als voorvechter van nationale authenticiteit.

140

AIDA MAKOTO, THE MORI ART MUSEUM, AND THE SPECTACLE OF COLLECTIVE PATHOLOGY

—
Sarah Walsh

This paper assesses the Mori Art Museum’s 2012–13 exhibition of the work of Aida Makoto, *Tensai de gomen nasai / Monument for Nothing*. Specifically, it discusses the Mori’s construction of Aida as both a heroic chronicler and fellow sufferer of the alleged ills of contemporary Japanese society, parlaying the litany of the artist’s ‘aggressively local’ fixations (schoolgirls, salarymen, scatology, etc.) into an argument for collective chaos. By examining the rhetoric of the exhibition’s publications and events, Sarah Walsh demonstrates the stakes of the Mori’s hyperbolic praise of Aida, and the implicit contrast drawn between Aida and his contemporary, Murakami Takashi. She argues that by emphasising Aida’s lack of success abroad, the museum positioned the artist as so uniquely ‘Japanese’ in character that his work is unintelligible to foreign audiences — a deliberate and implicitly unflattering contrast with Murakami. Finally, she discusses how these competing personae served as tools in the museum’s own self-construction as a champion of national authenticity.

“EEN SEER VERMAERT ENDE WONDERLIJCK VINDER VAN VREEMDE DROLLEN ENDE SELTSAME GRILLEN”

Een herziening van de persona van Jheronimus Bosch

—
Marieke van Wamel

In de ogen van het grote publiek heeft Jheronimus Bosch misschien wel de meest duidelijk omschreven persona van de vroegmoderne kunstenaars. Velen beschouwen hem als een geïsoleerde zonderling, geplaagd door visioenen. Dit beeld van de Zuid-Nederlandse schilder wordt in stand gehouden en versterkt door verscheidene moderne publicaties over Bosch' werk en leven. De persona van Bosch is gebaseerd op één enkel aspect van zijn oeuvre: zijn afbeeldingen van visioenen van de hel, demonen en duivels. De nadruk op dit thema vond al heel vroeg plaats na zijn dood in 1516, en ontwikkelde zich grotendeels tijdens de zestiende en vroege zeventiende eeuw. Bosch werkte echter binnen een gevestigde traditie van atelierpraktijk en iconografie. Hij was bovendien zeer succesvol als kunstenaar en zijn internationale clientèle was afkomstig uit de hoogste kringen van de samenleving. Dit artikel richt zich op het ontstaan van de persona van Bosch en waarom dit beeld door de eeuwen zo hardnekkig gehandhaafd bleef.

141

“EEN SEER VERMAERT ENDE WONDERLIJCK VINDER VAN VREEMDE DROLLEN ENDE SELTSAME GRILLEN”

A review of the persona of Hieronymus Bosch

—
Marieke van Wamel

Hieronymus Bosch has one of the most clearly defined personae among artists of the early modern period. Many perceive the painter to be an isolated eccentric, haunted by visions. This image has been reinforced by a number of present day publications. Yet the persona of Bosch has been largely based on a single element of his oeuvre: his depiction of visions of hell, demons, and devils. The emphasis on this theme began soon after his death in 1516, and developed during the 16th and early 17th centuries. This narrow focus, however, does not consider the fact that Bosch worked in an established tradition of iconography and workshop practice. He was highly successful, and his international clientele was part of the highest echelons of society. Taking this into account, this article focuses on how the persona of Bosch originated, and why this image has been so persistent over the centuries.